

MÄÄRUS

(kuupäev digiallkirjas) nr 89

Perioodi 2023–2027 põllumajanduskindlustustoetus

Määrus kehtestatakse Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 7 lõike 2 ja § 24 lõike 1 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Määruse reguleerimisala

Määrusega kehtestatakse „Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika Eesti strateegiakava aastateks 2023–2027“ (edaspidi *strateegiakava*) sekkumise 1.10 „Põllumajanduskindlustustoetus“ raames antava põllumajanduskindlustustoetuse (edaspidi *toetus*) andmise ja kasutamise tingimused ning kord.

§ 2. Toetuse andmise eesmärk

Toetuse andmise eesmärk on suurendada põllumajandusettevõtjate panust tootmise riskitegurite vähendamisel, et seeläbi tagada põllumajandusettevõtete stabiilsus, ja vähendada tootmisriskidest tekkida võivat finantskahju.

2. peatükk

Toetuse saamiseks esitatavad nõuded ning toetuse vorm, määr ja suurus

§ 3. Toetatavad tegevused

(1) Toetust antakse ebasoodsate ilmastikutingimuste, looma- või taimehaiguse, kahjurite leviku või metslooma või rändlindude tekitatud kahju vastu järgmiste põllumajanduskultuuride või nende saagi või loomade (edaspidi koos *kindlustatud ese*) kindlustamise eest, millega panustatakse §-s 2 sätestatud eesmärgi saavutamisse:

- 1) teraviljakultuur;
- 2) kaunviljakultuur;
- 3) õli- ja kiukultuur;
- 4) söödakultuur;
- 5) kartul;
- 6) köögiviljakultuur;
- 7) puuviljakultuur;

- 8) marjakultuur;
- 9) dekoratiivkultuur;
- 10) veis;
- 11) siga;
- 12) lammas;
- 13) kits;
- 14) hobune, välja arvatud võistlus- ja ratsahobune;
- 15) kodulind;
- 16) mesilaspere.

(2) Toetusega hüvitatakse ühe kindlustusperioodi kindlustusmaksed. Kindlustusperioodi pikkus võib olla kuni 12 kalendrikuud.

(3) Toetust antakse üksnes Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/2115, millega kehtestatakse liikmesriikide koostatavate Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondist (EAGF) ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) rahastatavate ühise põllumajanduspoliitika strateegiakavade (ÜPP strateegiakavad) toetamise reeglid ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1305/2013 ja (EL) nr 1307/2013 (ELT L 435, 06.12.2021, lk 1–186), artikli 76 lõikes 5 sätestatud tingimusel.

(4) Toetatava tegevuse elluviimiseks tehtavad kulud peavad olema tehtud sihtotstarbeliselt, mõistlikult ja majanduslikult soodsaimal viisil ning kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/2115 artikliga 76 ning olema vajalikud toetuse eesmärgi saavutamiseks.

(5) Tegevus ei ole toetusõiguslik, kui kindlustusleping on sõlmitud varem kui taotluse esitamise päevale järgneval päeval.

§ 4. Kindlustusandja

Kindlustuslepingu võib sõlmida Eestis kindlustustegevuseks õigust omava kindlustusandjaga.

§ 5. Toetuse vorm ja määr

(1) Toetust antakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/2115 artikli 83 lõike 1 punkti a kohaselt tegelikult tekkinud abikõlblike kulude hüvitamisena.

(2) Toetust antakse kuni 70 protsenti kindlustusperioodil tasutud kindlustusmaksetest.

(3) Toetuse minimaalne määr on 15 protsenti kindlustusperioodil tasutud kindlustusmaksetest.

§ 6. Toetuse taotleja

(1) Toetust antakse maaeluministri 21. detsembri 2022. a määruse nr 71 „Otsetoetuste saamise üldised nõuded, põhisissetuleku toetus, ümberjaotav toetus ja noore põllumajandustootja toetus“ §-s 2 sätestatud aktiivsele põllumajandustootjale.

(2) Toetuse taotleja riikliku maksu võlg, sealhulgas maksuhalduri haldusaktiga kindlaks määratud intress, on väiksem kui 100 eurot või tema riikliku maksu võla tasumine on ajatatud. Maksuvõla tasumise ajatamise korral on maksuvõlg, mille tähtaeg on möödunud, tasutud ettenähtud summas.

(3) Toetuse taotleja suhtes ei toimu likvideerimismenetlust ega ole nimetatud pankrotiseaduse kohaselt ajutist pankrotihaldurit või kohtuotsusega välja kuulutatud pankrotti või algatatud sundlõpetamist ja tal ei ole kehtivat äriregistrist kustutamise hoiatust.

(4) Toetuse taotleja on riigieelarvelistest, Euroopa Liidu või välisvahenditest saadud ja tagasimaksmisele kuulunud summa tähtajal tagasi maksnud või toetuse tagasimaksmise ajatamise korral tasunud tagasimaksed ettenähtud summas.

(5) Toetuse taotlejal ei ole kehtivat karistust loomakaitseseaduse §-s 66¹, 66², 66⁶ või 66¹⁰, veterinaarseaduse §-s 97, 103, 104, 105 või 106, söödaseaduse §-s 33, 34 või 35, taimekaitseseaduse §-s 97 või 100² ega karistusseadustiku §-s 49¹, 52², § 55¹ punktis 2, §-s 192, 193, 209, 209¹, 210, 212, 264, 296, 298, 298¹, 372, 373 või 384 sätestatud süüteo toimepanemise eest.

3. peatükk

Toetuse taotlemine

§ 7. Taotluse esitamine ja taotluste esitamise tähtaeg

(1) Toetuse saamiseks esitab toetuse taotleja Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Ametile (edaspidi *PRIA*) elektrooniliselt *PRIA* e-teenuse keskkonna kaudu taotluse.

(2) *PRIA* teatab taotluste vastuvõtu alustamisest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ja oma veebilehel.

(3) *PRIA* peatab taotluste vastuvõtmise, kui toetuse andmiseks ettenähtud eelarve on ammendunud. Taotluste vastuvõtmise peatamisest ning taasavamisest teatab *PRIA* väljaandes Ametlikud Teadaanded ja oma veebilehel.

§ 8. Nõuded taotlusele

(1) Toetuse taotleja esitab taotluses järgmised andmed:

- 1) toetuse taotleja nimi ja isiku- või registrikood ning toetuse taotleja esindaja nimi ja kontaktandmed;
- 2) teave § 3 lõikes 1 nimetatud kindlustatud eseme kohta, sealhulgas koguselised näitajad;
- 3) taotletava toetuse suurus.

(2) Koos taotlusega esitab toetuse taotleja kindlustuspakkumuse, mis sisaldab muu hulgas järgmisi andmeid:

- 1) kindlustusandja ärinimi ja äriregistri kood;
- 2) teave § 3 lõikes 1 nimetatud kindlustatud eseme ja kindlustusrisi kohta;
- 3) teave selle kohta, et kahju hüvitatakse üksnes Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/2115 artikli 76 lõikes 5 nimetatud juhul;
- 4) kindlustusväärtus;
- 5) kindlustusmakse suurus;
- 6) kindlusperioodi kestus.

4. peatükk

Taotluse menetlemine

§ 9. Taotluse kontrollimine

Taotluses esitatud andmete õigsust ning toetuse taotleja, taotluse ja toetatava tegevuse vastavust toetuse saamise nõuetele kontrollib PRIA.

§ 10. Taotluse rahuldamine ja rahuldamata jätmine

(1) PRIA rahuldab kõik nõuetekohased taotlused toetuseks ettenähtud vahendite piires, eelistades ajaliselt varem esitatud taotlusi, Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 28 lõike 2 punkti 3 alusel.

(2) Taotluse rahuldamata jätmise otsuse teeb PRIA Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 28 lõikes 3 sätestatud alustel.

(3) PRIA teeb taotluse rahuldamise otsuse või taotluse rahuldamata jätmise otsuse 30 tööpäeva jooksul arvates taotluse esitamise päevast.

5. peatükk

Toetuse saaja kohustused ja toetuse maksmine

§ 11. Toetuse saaja kohustused

(1) Toetuse saaja sõlmib nõuetekohase kindlustuslepingu hiljemalt ühe aasta jooksul arvates PRIA poolt taotluse rahuldamise otsuse tegemisest ning esitab maksetaotluse ja kindlustusmakse tasumist tõendavad dokumendid.

(2) Toetuse saaja täidab kuni kindlustusperioodi lõpuni järgmisi kohustusi:

- 1) vastab § 6 lõigetes 1–5 sätestatud nõuetele;
- 2) võimaldab teha auditit, teostada järelevalvet ja teha muud toetuse saamisega seotud kontrolli ning osutab selleks igakülgset abi, sealhulgas võimaldab viibida toetuse saaja kinnisasjal, ehitises ja ruumis ning läbi vaadata dokumente kohapeal;
- 3) esitab auditi tegemiseks, järelevalve teostamiseks või muu kontrolli tegemiseks vajalikud andmed ja dokumendid määratud tähtaja jooksul;
- 4) eristab selgelt oma raamatupidamises toetuse kasutamisega seotud kulud ning neid kajastavad kulu- ja maksedokumentid muudest kulu- ja maksedokumentidest;
- 5) teavitab viivitamata PRIA-t taotluses esitatud või toetatava tegevusega seotud andmete muutumisest või toetatava tegevuse elluviimist takistavast asjaolust.

§ 12. Maksetaotluse esitamine ja nõuded maksetaotlusele

(1) Toetuse maksmiseks esitab toetuse saaja pärast kindlustuslepingu sõlmimist ja kindlustusmaksete täielikku või osadena tasumist, kuid hiljemalt 30. juunil 2029, PRIA-le elektrooniliselt PRIA e-teenuse keskkonna kaudu maksetaotluse koos kindlustusmakse tasumist tõendava maksekorraldusega või väljatrükiga või arvelduskonto väljavõttega.

(2) Maksetaotluse esmakordse esitamise korral esitab toetuse saaja lisaks kindlustuslepingu, kindlustuspoliisi ja maksegraafiku.

(3) Maksetaotluses esitab toetuse saaja järgmised andmed:

- 1) toetuse saaja nimi ja isiku- või registrikood ning selle taotluse number, mille kohta maksetaotlus esitatakse;
- 2) toetuse summa, mille maksmist taotletakse;
- 3) teave kindlustusmakse osalise või täieliku tasumise kohta;
- 4) teave kindlustusmakse tasumist tõendavate dokumentide kohta.

(4) Toetuse saaja võib aastas esitada kuni neli maksetaotlust.

13. Maksetaotluse kontrollimine

PRIA kontrollib vastuvõetud maksetaotluses ja toetatava tegevuse elluviimist tõendavates dokumentides esitatud andmete õigsust ning elluviidud toetatava tegevuse vastavust taotluse rahuldamise otsuses sätestatud tingimustele, Euroopa Liidu asjakohastele õigusaktidele ning Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seadusele ja selle alusel kehtestatud õigusaktidele.

§ 14. Toetuse maksmine

(1) Toetus makstakse üksnes abikõlblike kulude hüvitamiseks ja tingimusel, et toetuse saaja on järginud toetatava tegevuse elluviimisel kõiki nõudeid.

(2) PRIA teeb toetuse maksmisest keeldumise otsuse, kui enne toetuse maksmist tehakse kindlaks Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 28 lõikes 3 sätestatud taotluse rahuldamata jätmise alused.

(3) Kui enne toetuse maksmist tehakse kindlaks, et toetuse saaja rikub toetatava tegevuse elluviimise nõudeid või ei täida muid toetuse saaja kohustusi, võib PRIA rikkumise raskust, ulatust, püsivust ja korduvust arvestades vähendada makstavat toetust või keelduda toetuse maksmisest Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 13 lõike 3 alusel.

(4) PRIA teeb toetuse saaja esitatud maksetaotluse alusel toetuse maksmise otsuse sellise aja jooksul, et toetusraha oleks võimalik kanda toetuse saaja arvelduskontole 30 tööpäeva jooksul arvates §-s 12 nimetatud nõuetekohaste dokumentide saamisest.

(5) PRIA teeb toetuse maksmisest keeldumise otsuse 25 tööpäeva jooksul arvates toetuse maksmisest keeldumise aluseks olevast asjaolust teadasaamisest.

§ 15. Dokumentide säilitamine

Määruse alusel esitatud dokumente säilitab PRIA kuni 31. detsembrini 2039.

§ 16. Toetuse saaja andmete avalikustamine

PRIA teavitab toetuse saajat tema andmete avalikustamisest ning töötlemisest Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/2116, mis käsitleb ühise põllumajanduspoliitika rahastamist, haldamist ja seiret ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1306/2013 (ELT L 435, 06.12.2021, lk 187–261), artiklites 98 ja 99 sätestatud alustel ja korras.

(allkirjastatud digitaalselt)
Hendrik Johannes Terras
Regionaal- ja põllumajandusminister

(allkirjastatud digitaalselt)
Marko Gorban
Kantsler